

LEEGSTAND DREIGT OP PLATTELAND

- **Stoppende boerenbedrijven zorgen voor veel lege stallen en loodsen.**
- **Nieuwe bestemming en sloop moeten aantrekkelijker worden.**

Op het Nederlandse platteland dreigt een grote leegstand van boerderijen, stallen en loodsen. In 2030 staan er meer landbouwgebouwen leeg dan kantoren of winkels, becijfert een team van Alterra-onderzoekers. Er moet dringend worden nagedacht over tegenmaatregelen, schrijven zij in hun rapport *Vrijkomende agrarische bebouwing in het landelijk gebied* dat op 7 maart uitkwam.

Het Nederlandse platteland is de afgelopen zestig jaar onherkenbaar veranderd. Waren er in 1950 nog 400 duizend kleine boerenbedrijven, anno 2012 zijn dit er nog maar 64 duizend. En nog steeds stopt jaarlijks 2 procent van alle bedrijven, terwijl de overblijvers al maar groter groeien. Een tendens die volgens de onderzoekers onverminderd doorgaat. Zij verwachten daarom dat er voor 2030 nog eens tussen de 16 en 33 duizend boeren gaan stoppen. Voor hun berekeningen gebruikten ze een getal van 24 duizend stoppers. Zoveel boeren zijn ouder dan vijftig jaar en hebben geen opvolger.

Wanneer al deze 24 duizend bedrijven sluiten, berekenen de onderzoekers, verliezen zo'n 6400 voetbalvelden aan boerderijbebouwing hun functie voor 2030. De

helft hiervan, vooral woonhuizen en relatief nieuwe stallen, vindt waarschijnlijk een nieuwe bestemming. De andere helft, waaronder veel ligboxstallen, is overbodig. Wanneer er niets wordt ondernomen ligt verpaupering hier op de loer.

NIEUWE INITIATIEVEN

De Wageningse onderzoekers zien wel manieren om de leegstand op te vangen. Zo zijn bestemmingsplannen en regels nu vaak een sta-in-de-weg wanneer er een nieuwe functie wordt gezocht voor overbodige gebouwen. 'Gemeentes en overheden zouden juist een positieve grondhouding moeten hebben tegenover nieuw initiatieven,' zegt hoofdonderzoeker Edo Gies. Verder moet sloop aantrekkelijker worden. De huidige prikkels blijken niet aantrekkelijk genoeg om stoppende boeren hun overbodige stallen te laten afbreken, terwijl sloop vaak een wenselijke optie is. Een groot deel van de bebouwing heeft nauwelijks cultuurhistorische waarde. 'Deze stallen zijn niet streekgebonden,' zegt Gies. 'Het zijn echt standaardstallen, praktisch en van goedkope materialen, die door heel Nederland werden neergezet.'

Het is onduidelijk hoe groot het probleem van leegstand op dit moment al is. Er worden namelijk geen statistieken bijgehouden. 'Er komen uit het veld wel signalen dat boerderijen minder goed verkoopbaar zijn,' zegt Gies, 'maar de leegstand manifesteert zich nog niet overduidelijk.' **RR**

Sloop van leegstaande agrarische bebouwing moet aantrekkelijker worden.